

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ПРИВАТНИХ ДЕТЕКТИВНИХ АГЕНТСТВ В ІСПАНІЇ

Розвиток правової держави в Україні, для якої людина, її життя та здоров'я, честь та гідність, недоторканність та безпека є найвищими суспільними цінностями, ставить її права та свободи на перше місце у сфері правового регулювання суспільних відносин. У той же час, незважаючи на позитивні процеси реформування правоохоронних органів нашої країни, інтеграцію України до європейської спільноти, співпрацю з багатьма країнами світу, на жаль, відбуваються і негативні процеси, пов'язані з активізацією та зростанням як національної, так і міжнародної злочинності.

Сьогодні, дивлячись на світовий досвід боротьби зі злочинністю та забезпечення правопорядку, можна спостерігати тенденції, пов'язані зі зростаючою орієнтацією розвинутих країн світу не лише на традиційні поліцейські органи, а й на приватні правоохоронні організації (бюро, служби, установи). Співробітники цих недержавних правоохоронних організацій постійно розширюють спектр оперативно-розшукової та охоронної діяльності, беруть участь у роботі національних та міжнародних конференцій з криміналістичних та інших проблем, пов'язаних із запобіганням злочинності, досліджують різні аспекти запобігання правопорушенням, приєднуються до міжнародних співтовариств та ін. У зв'язку з тим, що розвиток інституту приватної детективної діяльності в Україні, на наш погляд, знаходиться на стадії становлення, вважаємо за доцільне в цьому контексті розглянути досвід її функціонування в найбільш розвинених країнах світу на прикладі Іспанії.

В Іспанії діяльність приватних детективів регулюється законом № 23 1992 року та Королівським декретом № 2364 1994 року. Відповідно до цих нормативно-правових актів приватна детективна діяльність відмежовується від приватної охоронної діяльності. Приватний детектив не може займатися діяльністю, яку виконують приватні охоронні агентства, і, відповідно, навпаки.

Для здійснення приватної детективної діяльності в Іспанії особа повинна відповідати таким вимогам:

- досягти 21 року та не мати судимості;
- мати громадянство однієї з держав-членів Європейського Союзу або держав-учасниць Угоди про Європейську економічну зону;

– особа раніше не мала бути усунутою від служби у збройних силах або в органах безпеки;

– протягом 2 останніх років особа не повинна була у складі відповідних уповноважених державних органів здійснювати контроль за діяльністю приватних детективних агентств;

– особа повинна мати необхідні знання та навички щодо здійснення функцій приватного детектива;

– особа повинна мати відповідний диплом, що надає право здійснення приватної детективної діяльності [1; 2].

Дипломи, що надають право здійснення приватної детективної діяльності, видаються університетами та іншими навчальними закладами, які затверджені Міністерством внутрішніх справ Іспанії. Такими навчальними закладами є: Університет безпеки та науки у Валенсії, Інститут кримінології в Барселоні, Інститут кримінології в Мадриді, Інститут кримінології в Аліканте, Коледж у Сан-Пабло, Саламанський університет підготовки фахівців безпеки.

Функції іспанських детективів щодо збору інформації та доказів реалізуються здебільшого в галузі приватного права, фінансової, економічної та комерційної діяльності, а також у сфері особистої безпеки осіб.

Приватним детективам забороняється вести справи про службові злочини. У разі виявлення фактів службових злочинів детектив негайно інформує про це державні правоохоронні органи. Також детективам заборонено використовувати спеціальні технічні прилади, які можуть порушити права і свободи людини щодо приватного життя, телефонних розмов, переписки тощо.

Потрібно відзначити, що детектив під час захисту прав і свобод людини, інтересів держави за надходження відповідного запиту зобов'язаний надати повну інформацію про предмет запиту державним правоохоронним органам. Також він зобов'язаний негайно повідомити в державні правоохоронні органи про виявлені ним будь-якого роду факти вчинення посадових злочинів, про такі, що готуються, або про вчинені тяжкі та особливо тяжкі злочини і передати до правоохоронних органів усю відому інформацію та докази [2].

В Іспанії існує «Етичний кодекс приватних детективів», який розповсюджується на всіх членів Асоціації приватних детективів Іспанії (*Asociacion Profesional de Detectives Privados de Espaca*). Відповідно до його положень принципами приватної детективної діяльності є: 1) незалежність від стороннього впливу; 2) чесність; 3) здійснення діяльності відповідно до правил гідності професії; 4) дотримання інтересів клієнта; 5) дотримання професійної таємниці та 6) об'єктивна істина та достовірність інформації.

Крім того, цим документом закріплюються обов'язки приватних детективів у відносинах із колегами, клієнтами, органами правосуддя, слідства, розкриваються зміст «професійної таємниці» приватного детектива, правила та принципи її дотримання, а також правила реклами своєї професійної діяльності [3; 4].

На нашу думку, наявність професійного конкурентоспроможного приватного розшукового інституту чинить позитивний вплив на криміногенну ситуацію в країні, оскільки, по-перше, надає допомогу правоохоронним органам у розслідуванні правопорушень та, по-друге, певним чином розвантажує правоохоронні органи від розгляду справ, пов'язаних, зокрема, з розшуком осіб чи зниклого (викраденого/втраченого) майна, наданням послуг консультаційного характеру, збором відомостей про фізичну/юридичну особу тощо.

Література

1. Detective privado. Wikipedia: la enciclopedia libre. URL: https://es.wikipedia.org/wiki/Detective_privado (дата звернення 28.01.2022)
2. Quieres ser detective? Asociación Profesional de Detectives Privados de España. URL: <https://www.apdpe.es/la-asociacion/> (дата звернення 28.01.2022)
3. Código Deontológico. Asociación Profesional de Detectives Privados de España. URL: <http://www.apdpe.es/codigo-deontologico> (дата звернення 28.01.2022)
4. Normativa Reguladora. Офіційний сайт Асоціації професіональних приватних детективів Іспанії. «Asociación Profesional de Detectives Privados de España». URL: <https://www.apdpe.es/la-profesion/normativa-reguladora> (дата звернення 28.01.2022)

УДК 343.9(043.2)

Лугіна Н.А., к.ю.н., доцент,
Державний податковий університет, м. Ірпінь, Україна

КІБЕРБЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ

Україна стала об'єктом інформаційно-психологічних впливів, операцій і воєн, а її інформаційна безпека опинилася під загрозою. Тобто, український інформаційний простір не захищений від зовнішньої негативної пропаганди та маніпулятивних впливів і стає об'єктом інформаційної експансії; у світовому медіапросторі відсутній український національний інформаційний продукт, який би поширював об'єктивну, неупереджену та актуальну інформацію про події в Україні. Як наслідок, світова громадська думка відчуває брак інформації або отримує її з інших джерел, які іноді дезінформують, подають спотворену, спотворену,